

Załącznik nr 2 do Instrukcji określającej warunki zgłaszania propozycji operacji do planu operacyjnego na rok 2025 w ramach Planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich KSOW+

Kierunki tematyczne zaakceptowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do realizacji w ramach planu operacyjnego na rok 2025
<p>KT1: Rozwój unijnych i krajowych systemów jakości żywności, strategie skutecznego wejścia na rynek z produktami rolnymi oraz poprawa sytuacji rolnika w łańcuchu dostaw.</p> <p>Kierunek dotyczy unijnych i krajowych systemów jakości żywności, tj. UE: rolnictwo ekologiczne, Chronione Nazwy Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenia Geograficzne i Gwarantowane Tradycyjne Specjalności (GTS), RP: „Jakość Tradycja”, Integrowana produkcja roślin (IP), „Quality Meat Program (QMP)”, System Jakości Wieprzowiny (PQS), System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) „Kulinarne mięso wieprzowe”, System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) „Tusze, elementy i mięso z kurczaka, indyka” oraz System Gwarantowanej Jakości Żywności (QAFP) „Wędliny”. Upowszechnienie krótkich łańcuchów dostaw, w tym RHD i MOL.</p> <p>Działania polegające na wymianie informacji, wiedzy i doświadczeń oraz wzajemnym uczeniu się między podmiotami zaangażowanymi w rozwój tych systemów , promocja systemów jakości żywności, informowanie o korzyściach związanych z udziałem w tych systemach, wsparciu finansowym (w tym z PS WPR 2023-2027), przekazywanie informacji o wymogach, jakie trzeba spełnić, oraz o procesie certyfikacji.</p> <p>Maksymalizacja przychodów ze sprzedaży produktów rolnych, w ramach krótkich łańcuchów dostaw m.in. sprzedaży bezpośredniej, rolniczego handlu detalicznego, MOL.</p> <p>Rozwój przedsiębiorczości, wsparcie rozwoju i promocja nowych modeli organizacji produkcji i sprzedaży, dostaw bezpośrednich oraz marketingu produktów i marek lokalnych, budowania relacji producenta żywności z konsumentem, popularyzacja przetwórstwa produktów pochodzących z własnego gospodarstwa na małą skalę. Promocja inicjatyw w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego Polski i pozostałych Państw Członkowskich UE.</p>
<p>KT2: Funkcje społeczno-edukacyjne gospodarstw rolnych, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw: opiekuńczych, agroturystycznych, edukacyjnych oraz demonstracyjnych</p> <p>Zwiększenie dostępu do usług opieki społecznej i zdrowotnej oraz poprawa jakości i podniesienie poziomu życia mieszkańców, specyfika i zasady funkcjonowania gospodarstw, promocja gospodarstw, wymiana wiedzy i doświadczeń, tworzenie sieci gospodarstw, wsparcie finansowe, w tym z PS WPR 2023-2027. Podnoszenie świadomości w zakresie bezpieczeństwa pracy na wsi. Wsparcie działań związanych z profilaktyką w zakresie zdrowia psychicznego rolników i pozostałych mieszkańców obszarów wiejskich, w szczególności młodzieży.</p>

KT3: Wsparcie LGD oraz organizacji pozarządowych w zakresie aktywizacji, sieciowania i współpracy lokalnych społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem włączenia społecznego seniorów, ludzi młodych oraz osób w niekorzystnej sytuacji lub wykluczonych, przy wykorzystaniu miejscowych zasobów oraz wsparcie wdrażania lokalnych strategii rozwoju

Wymiana wiedzy i doświadczeń między LGD oraz organizacjami pozarządowymi, pokazywanie możliwości działania, informowanie o możliwościach wsparcia finansowego (w tym z PS WPR 2023-2027), nabywanie umiejętności i podnoszenie poziomu kompetencji niezbędnych do nawiązywania i utrzymania współpracy, tworzenia sieci, animowania lokalnych społeczności do działania.

Wymiana doświadczeń a także podnoszenie kompetencji, wiedzy i umiejętności, które są niezbędne do realizacji ich zadań w szczególności związanych z lokalnymi strategiami rozwoju (Isr).

KT4: Sieciowanie doradców, przedstawicieli nauki, rolników, przedsiębiorców oraz innych partnerów AKIS w obszarach tematycznych związanych z rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich

Wsparcie tworzenia oraz funkcjonowania sieci kontaktów między partnerami AKIS, wsparcie przepływu branżowej i specjalistycznej wiedzy, wymiany doświadczeń a także identyfikacji potrzeb praktyki rolniczej i obszarów problemowych wymagających zastosowania nowych rozwiązań – w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie, produkcji i przetwórstwie żywności i na obszarach wiejskich. Działania na rzecz wzmocnienia powiązań między nauką a praktyką. Wsparcie przepływu informacji od nauki (badania i propozycje nowych rozwiązań) przez system edukacji (przygotowanie rolników i osoby pracujące w sektorze rolnictwa do wykonywania zawodu) i doradztwo rolnicze (rola pośrednika w zakresie współpracy i rozwoju innowacji) do administracji i dostawców środków produkcji i usług. Przykłady sprawdzonych i skutecznych rozwiązań.

KT5: Rozwiązania innowacyjne w zakresie nowych/ udoskonalonych produktów lub technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym, leśnym i w działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich, w tym prośrodowiskowe i proklimatyczne.

Wymiana wiedzy i doświadczeń, jak również wsparcie zainteresowanych, w tym grup operacyjnych EPI (zasady tworzenia i współpraca w ramach grup operacyjnych EPI), stosowaniem innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie i na obszarach wiejskich, mających na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarstw. Innowacje te obejmują rozwiązania korzystne dla ochrony zasobów przyrodniczych i przeciwdziałające zmianom klimatu, wspierają działania na rzecz niskoemisyjności w działalności rolniczej i pozarolniczej oraz promują korzyści wynikające ze zmiany tradycyjnego modelu gospodarowania na model nowoczesny, prośrodowiskowy i proklimatyczny. Dodatkowo, w ramach tych działań, planowane jest upowszechnienie innowacji w produkcji zwierzęcej i roślinnej, jak również nowych metod przetwórstwa przyjaznych dla środowiska i nieoddziałujących negatywnie na klimat. Transfer wiedzy i doświadczeń obejmuje również tematy zrównoważonego rolnictwa, cyfryzacji oraz automatyzacji.

KT6: Długoterminowa wizja rozwoju obszarów wiejskich do 2040 w Polsce i Unii Europejskiej: diagnoza wyzwań, potrzeb oraz propozycja rozwiązań i działań

Wzmacnianie głosu obszarów wiejskich i ich obecność w politykach oraz usystematyzowanie dialogu z interesariuszami, sieciowanie szerokiego grona interesariuszy, współpraca i wzajemne uczenie się od siebie między władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, społeczeństwem obywatelskim, przedsiębiorcami, naukowcami, analizy i badania potrzeb społeczności wiejskiej, finansowanie rozwoju obszarów wiejskich. Współpraca w ramach Paktu dla wsi, informacje o Pakcie, finansowanie rozwoju obszarów wiejskich po 2027 r., włączanie JST w programowanie, monitorowanie i realizację działań rozwojowych na obszarach wiejskich z programów zarządzanych centralnie. Wsparcie badań w zakresie zdiagnozowania wyzwań, potrzeb i koniecznych zmian, gromadzenie wiedzy nt. proponowanych rozwiązań, rozpowszechnianie tych rozwiązań.

KT7: Transformacja energetyczna na obszarach wiejskich

Działania w zakresie poprawy warunków do rozwoju niskoemisyjnej, zielonej gospodarki, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii w rolnictwie i na obszarach wiejskich, rozwój spółdzielczości energetycznej, dywersyfikacja źródeł energii, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, poprawa efektywności energetycznej gospodarstw rolnych oraz promocja zielonej energii.

KT8: Rozwój rolnictwa ekologicznego

Wymiana doświadczeń między producentami, przetwórcami oraz dystrybutorami produktów ekologicznych, nawiązywanie kontaktów handlowych między nimi, propagowanie i wzrost wiedzy na temat ekologicznej uprawy roślin i ekologicznej hodowli zwierząt, promocja korzyści wynikających z uprawy i hodowli zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego, informowanie o wsparciu finansowym (w tym z PS WPR 2023-2027). Wzmacnianie świadomości ekologicznej, promocja zachowań proekologicznych oraz upowszechnianie wiedzy na temat ograniczania strat i marnotrawstwa żywności wśród mieszkańców obszarów wiejskich, popularyzacja wśród konsumentów spożywania żywności ekologicznej.

KT9: Poprawa dochodowości mieszkańców obszarów wiejskich z uwzględnieniem specyfiki danego regionu, w tym dywersyfikacja przychodów z działalności rolniczej i okołorolniczej młodych rolników, poprzez realizację inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych

Wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie wzrostu konkurencyjności rolnictwa i obszarów wiejskich. Dywersyfikacja dochodów, współpraca producentów rolnych, tworzenie i rozwój organizacji producentów, wzmocnienie powiązań kooperacyjnych rolników.

Przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom w otoczeniu rynkowym destabilizującym wpływającym na dochody rolników, w tym negatywnym dla rolników zmianom w zakresie upodobań konsumentów, wzrostowi kosztów środków produkcji przy jednoczesnym globalnym spadku cen na produkty rolne i braku możliwości zbytu produktów.

KT10: Działania prośrodowiskowe i proklimatyczne z uwzględnieniem specyfiki gospodarstwa rolnego oraz obszarów wiejskich

Wymiana wiedzy i doświadczeń, popularyzacja skutecznych rozwiązań dotyczących ochrony zasobów gleby, wód, klimatu (powietrza). Ochrona bioróżnorodności, działania globalne, regionalne i lokalne, skoordynowane podejścia między różnymi sektorami a także zwiększenie świadomości i zaangażowania społecznego. Przekazywanie wiedzy rolnikom i społeczności wiejskiej w sposób zrozumiały, gdzie troska o bioróżnorodność jest powiązana z troską o produktywność i zdrowotność środowiska rolniczego. Działania na rzecz poprawy żyzności gleby i jakości plonów, stosowania racjonalnego nawożenia, retencjonowania wody, ograniczenia stosowania chemicznych środków ochrony roślin. Ekoschematy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt. Mobilizacja obywateli na rzecz klimatu, lokalne organizacje i ich znaczenie na obszarach wiejskich w zakresie upowszechniania wiedzy związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym.

KT11: Wsparcie pszczelarstwa

Podnoszenie poziomu wiedzy pszczelarskiej, odbudowa i poprawa wartości użytkowej pszczół, wspieranie zrównoważonych praktyk w pszczelarstwie, gospodarka pasieczna w ramach PS WPR. Promowanie, informowanie i marketing produktów pszczelich.

KT12: Współpraca z Europejską Siecią WPR (EU CAP Network)

Uczestnictwo w działaniach europejskiej sieci WPR i wnoszenie wkładu w jej działalność.

Wymiana doświadczeń dotyczących wdrażania WPR w Polsce, a także korzystania z doświadczeń i przykładów projektów realizowanych w innych krajach.

KT13: Wymiana pokoleniowa – wsparcie młodych rolników i młodych mieszkańców obszarów wiejskich

Diagnoza potrzeb dotyczących rolnictwa i obszarów wiejskich oczami ludzi młodych, promocja obszarów wiejskich jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby młode, identyfikacja i upowszechnianie dobrych praktyk projektów realizowanych na obszarach wiejskich (działalność rolnicza i pozarolnicza), informowanie o źródłach finansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich, promowanie działań w zakresie realizowanych projektów przez młodych rolników, działania aktywizujące młodych mieszkańców obszarów wiejskich. Działania mające na celu podnoszenie poziomu wiedzy oraz promocja ciągłego doskonalenia zawodowego i podnoszenia kompetencji (w tym samokształcenia) wśród młodych rolników.

KT14: Wzmocnienie pozycji kobiet w rolnictwie i na obszarach wiejskich

Rozwój ambicji zawodowych, społecznych i kulturalnych kobiet, wsparcie w zakresie budowania potencjału organizacyjnego i pozycji w środowisku lokalnym, rozwój w oparciu o lokalne dziedzictwo kulturowe oraz potencjał kobiet. Lokalne organizacje i ich znaczenie na obszarach wiejskich w zakresie upowszechniania wiedzy związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym, sieciowanie pomiędzy przedstawicielami organizacji działających na obszarach wiejskich. Działania mające na celu podnoszenie poziomu wiedzy oraz promocja ciągłego doskonalenia zawodowego i podnoszenia kompetencji (w tym samokształcenia) wśród kobiet.

KT15: Gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk dotyczących rolnictwa i obszarów wiejskich

Identyfikacja, analiza, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji o szeroko rozumianych dobrych praktykach, które oznaczają nie tylko przykłady ciekawych projektów zrealizowanych w ramach interwencji PS WPR, będących skutecznymi rozwiązaniami wspierającymi rolnictwo i obszary wiejskie, ale również innowacyjnych rozwiązań, które mogą być wykorzystywane w rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich. Przykłady projektów prośrodowiskowych i proklimatycznych, inicjatyw i rozwiązań finansowanych z PS WPR lub też które mogą uzyskać współfinansowanie z PS WPR, które mogą stać się inspiracją dla rolników, przedsiębiorców rolnych oraz mieszkańców wsi i małych miast do podjęcia działań w kierunku wypracowania i realizacji własnych pomysłów.